

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ ТА АКУШЕРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ

Передера Р.В., кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри хірургії та акушерства

Основна проблема в освітній галузі полягає у тому, що зміни вимог сучасного світу надзвичайно динамічні. Впродовж десятиліть молоді спеціалісти після отримання дипломів ВИШів могли застосовувати на виробництві набуті знання, не поглиблюючи та не вдосконалюючи їх. В умовах сьогодення за високої інтенсивності технологічного прогресу та інформаційних технологій, це стало неможливим. Тому змінилися вимоги до основ надання освітніх послуг: від студентів необхідно вимагати певної мобільності, постійного аналізу та вибору. А це, в свою чергу, стимулює студентів до пошуку, необхідності інформаційного оновлення внаслідок самостійної роботи [1].

Самостійність пізнання – це вміння самостійно мислити, здійснювати аналіз певної ситуації, знаходити відповідь на встановлені питання. А також, брати на себе відповідальність, зважуючи усі ризики, навіть якщо це рішення відрізняється від більшості [2].

Сутність поняття - «пізнавальна самостійність»- складне поняття, оскільки характеризує системність аналізу, є основою багатогранної освіти і розвитку особистості; включає самодіяльність, самопізнання, самоорганізація, самовдосконалення [3].

До цього можуть бути не повністю готові усі учасники освітнього процесу. Адже часто уявлення педагогічних працівників про потреби ринку праці часто є сталими протягом тривалого часу, а , отже є хибними.

Однією з вимог сучасності – це навчання студентів не лише у певній галузі, а й розкриття широкого потенціалу молодого фахівця. Саме виконання таких вимог може забезпечити конкурентоспроможність випускника на ринку праці та виховання висококваліфікованого працівника. Вивчення предмету може бути високоефективним, лише за наявності дійсної мотивації у молодій людині, а мотивація неможлива без знання вимог сучасного виробництва. Лише у такому

випадку викладач може сформулювати конкретну мету та спонукати виконувати завдання.

Тому освіта у ВНЗ має бути надзвичайно чутливою та швидко реагувати на зміни розвитком власних інноваційних впроваджень. При цьому, застосування європейських норм і правил, стандартів має бути адекватним і поступовим, і мати на меті покращити освітні процеси, а не зруйнувати.

Надзвичайно важливим на сьогодні є навчити студентів критично мислити. А це не можливо без виконання практичних завдань та порівняння результатів власної роботи з теоретичними розділами підручників. Так, якщо здобувач вищої освіти не проводить оперативних втручань, то читання літератури не забезпечить практичних навиків. Тобто, для вивчення хірургії має працювати наступна модель: 1 етап – вивчення анатомії, топографічної анатомії та розуміння функціонування усіх органів і систем. Це завдання здійснюється на перших курсах навчання, а знання з анатомії та фізіології є базовими і беззаперечними. 2 етап – проведення простих хірургічних маніпуляцій, участь у порожнинних операціях. Даний етап відбувається на кафедрі хірургії та акушерства, має декілька особливостей. Спочатку, студенти разом із викладачем мають теоретично вивчити хід операції. Усі дії повинні бути чіткі та відтворювати цілісну хронологію хірургічного втручання. При цьому, необхідні знання не лише послідовності здійснення тих чи інших дій стосовно органів і тканин пацієнта. Значна увага має зосереджуватися на виконанні морально-етичних принципів та дотримання власної безпеки життєдіяльності. На цьому етапі, після здійснення операції, обов'язкове є вивчення студентами літературних джерел різних авторів щодо даних втручань.

Такі завдання, як опрацювання літератури можна задавати на самостійне опрацювання, а після вивчення окремої теми провести заняття у вигляді дискусії. При цьому, дискусія – це вид проблемного навчання. У різних сферах вона застосовується для вирішення проблемних, або актуальних ситуацій, що потребують швидкого ефективного вирішення. До дискусії залучається уся група студентів. Якщо на лекціях викладач може обирати метод проблемного викладання (тобто, самому вирішувати поставлену проблему), то на лабораторних заняттях після оперативного втручання і самостійного опрацювання студентом

літературних джерел, доцільно застосовувати самостійну дослідницьку діяльність студентам, що здійснюється під контролем викладача. Якщо тема складна, можна обрати два варіанта: надати студентам більше часу для пошуку, або застосувати часткову пошукову діяльність.

В процесі дискусії студенти разом з викладачем обговорюють літературні дані стосовно різних маніпуляцій, шляхи оперативного доступу за різних патологій чи інші питання. На таких заняттях студенти мають змогу обмінятися цікавою інформацією, поставити проблемні питання перед викладачем та почути цікаві факти від інших студентів.

Таким чином, вивчення дисципліни стає неможливим без здійснення оперативних втручань (оскільки, в такому випадку втрачається професійна складова) та самостійної роботи студентів, які перебувають у постійному пошуку нових теоретичних знань. Саме така модель і відповідає успішному викладанню хірургічних дисциплін.

Відсутність вимог та мотивацій щодо прояву активності та самостійного пошуку призводить до відсутності критичного мислення. Тому лише комплекс набуття практичних навичок та застосування інтерактивних методів у поєднанні з постійним аналізом, розвивають раціональне мислення. При викладанні хірургічних дисциплін ці навички будуть в подальшому визначати інтелектуальні якості лікаря ветеринарної медицини, що здатний до постійного вдосконалення, поглиблення своїх знань та готовності до якісного навчання.

Список використаних джерел.

1. Лісовий В.М., Марковський В.Д. та ін.. Використання новітніх технологій для особистісної підготовки студентів ХНМУ: матеріали Всеукр. навч. наук. конф. Тернопіль, 2012. С. 45–47.

2. Запорожан В.М. Узагальнення досвіду використання нових технологій для якісної підготовки майбутніх фахівців: матеріали Всеукр. навч. наук. конф. Тернопіль, 2012. С. 26–30.

3. Свірепчук І.А. Розвиток пізнавальної самостійності у студентів. *Джерело доступу:* www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/svirepchuk-rozvitok.pdf (дата звернення 03.02.2020)